

Mooie verhalen over de liefde

Deze zomer verscheen Jolien Janzings alomtorens bekende debuutroman *Grammatica van een obsessie*. Daarnaast publiceert ze in verschillende tijdschriften, waaronder het Vlaamse *Humo* en de Nederlandse *Revu*. Volgende maand verschijnt haar non-fictie boek *Mannenliefde*. Hierin worden tien bekende Vlaamse en Nederlandse homostellen geportretteerd.

TEKST JOOST POOL

FOTO'S FRÉDÉRIC RAEVENS EN LIEVE BLANCQUAERT

Toen Jolien Janzing de film *Brokeback Mountain* had gezien, wist ze het: hier wilde ze een boek over schrijven! "Zo'n ontzettend mooie, ontroerende film, je vergeet dat het over twee mannen gaat. Mijn vriend, die toch behoorlijk traditioneel is, kreeg zelfs tranen in zijn ogen toen hij de film zag. Hoeveel mooie verhalen over de liefde tussen twee mannen zijn er eigenlijk, behalve dan Oscar Wilde en Bosie? Aanvankelijk wilde ik tien onbekende koppels portretteren, maar bekende Nederlanders en Vlamingen spreken toch meer tot de verbeelding. Er waren stellen die niet wilden meewerken. De meeste deden het echter graag. Nadat Gerrit Komrij had toegestemd zei Tom Lanoye: 'Ik doe ook mee'. Wat ik wel heel jammer vind is dat geen stel met kinderen in het boek wilde. Nee, ik ga geen namen noemen, dat vind ik niet kies. Het zijn trouwens negen interviews geworden. Voor het tiende ben ik in gedachten terug in de tijd en naar Turijn gereisd. Daar heb ik Louis Couperus en zijn mysterieuze Orlando geïnterviewd over hun relatie. Couperus heeft er veel over geschreven, maar of Orlando en hun liefde echt hebben bestaan...?"

Zelf dacht Janzing dat ze alles al wist, dat ze thuis was in de materie. "Maar ik wist helemaal niks. Ik bleek vol met vooroordelen te zitten. Ik heb ontzettend veel geleerd over relaties. Het boek is interessant voor homo's maar zeker ook voor hetero's. Eén vooroordeel werd toch nog een beetje bewaarheid. Omdat van die tien koppels er altijd één man bekend was, en soms allebei, bleek de 'partner in de schaduw van' vaak de taken uit te voeren die je ook de vrouw in traditionele heterorelaties tot zich ziet nemen. Er was vaak een groot leeftijdsverschil tussen de twee partners. 'Het Griekse idee', aldus Gerrit Komrij. De oudere was dan 'de bekende'. Dan zag je dat de jongere partner toch de meer vrouwelijke taken op zich nam."

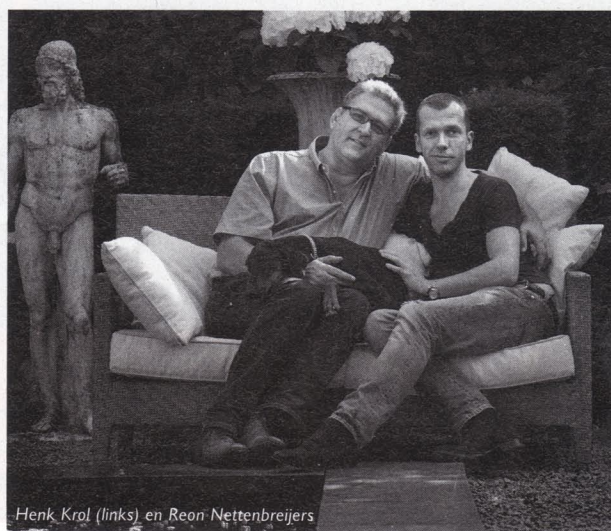
"Ik heb ontzettend veel gelachen, ontroerende gesprekken gevoerd maar ook verdrietige. Vooral met Frank Sanders en Kristof Rutsaert, de weduwnaars van Jos Brink en Robert Long. Frank is absoluut niet toe aan een relatie, hij zit nog volledig in de

rouw. Latten zou misschien nog wel kunnen in de verre toekomst. Die twee hebben zo'n lange geschiedenis. Dat zie je weinig heterostellen doen. Hij was ook zo verwend met Jos, daar kan een nieuwe partner niet aan tippen. Voor Kristof ligt dat anders. Hij was een stuk jonger dan Robert. Daar komt vandaag of morgen wel iemand aanwaaien, denk ik."

Bij alle stellen viel Janzing de humor op. "Toen ik Kristof naar zijn rol vroeg, zei hij met een knipoog: 'Ik was eigenlijk een soort veredelde pijpgeit'. Iedere minderheid heeft zijn eigen humor. Gerrit Komrij was heel treffend: 'Ik geloof dat ik al achttien was toen ik hoorde dat er ook zoiets als heteroseksualiteit bestond. Maar och, ik zag onlangs op televisie dat het zelfs bij sommige pinguïns voorkomt en nu ben ik weer helemaal gerustgesteld.'"

Gemiddeld waren de stellen een jaar of twintig bij elkaar toen Jolien ze interviewde. "In die zin zijn ze ongelooflijk trouw. Als je even doorvraagt, merk je dat het met die trouw in de ogen van een hetero wel meevalt soms. Zoals Tom Lanoye, die zei dat hij relationeel monogaam was. Hypermonogaam zelfs. Dat zie je vaker. De liefde en seks zijn soms volledig losgekoppeld. Met een ander naar bed? Prima. Daarin zie je wel verschillen overigens. Sommigen vinden het goed dat de partner met anderen de lakens deelt, maar willen er niet mee geconfronteerd worden. Anderen vinden het niet erg om er alles over te horen. Seks mag dus wel, maar met een ander uit eten of naar de film? Nee, dat begint toch teveel op een relatie te lijken en het is veel moeilijker om zulke zaken met derden te delen dan seks. Gerrit Komrij is voorstander van de struisvogelpolitiek. 'Met overspel doe je de ander veel pijn. Dat moet je niet openlijk doen. Het spannende van vreemdgaan is toch ook het stiekeme? Wat Charles (Hofman) verder uitvreet, hoef ik echt niet te weten.' Maar zelf had ik het idee dat Charles zo trouw is als een hond."

Peter Rehwinkel (links) en Michel Zeegelaar

Henk Krol (links) en Reon Nettenbreijers

"De koppels hebben ieder hun interview gelezen en waren zeer tevreden. Wat ik wel heel erg spannend vind is het outen: van de bekende helft van elk paar weet iedereen dat hij homo is, maar de partner is soms nog volstrekt anoniem. Zoals bij Wim de Vilder; hij presenteert in België het journal, maar niemand heeft ooit zijn vriend gezien. Idem bij Kurt van Eeghem, niemand weet zelfs maar hoe zijn partner heet."

"Peter Rehwinkel vind ik een aantrekkelijke man", oordeelt Janzing als we vragen naar haar voorkeur. "Frank Sanders ook. Peter doet mij aan Matt Damon denken. Maar als ik op één van de geïnterviewden zou vallen, dan is het toch Frank."

Jolien Janzing, Mannenliefde, uitgever Lannoo